हवामान आधारीत कृषि सल्ला

जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ. हेडगेवार सेवा समिती, कृषि विज्ञान केंद्र,नंदुरबार

दूरध्वनी : ०२५६४ २६०५४४ ईमेल: kvk_ndb@yahoo.com

८३) जिल्हा: नंदुरबार हवामान आधारित कृषी सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दि. १४ जानेवारी, २०२५

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज सारांश		भारतीय हवामान विभाग, प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचेकडून प्राप्त हवामान अंदाजानुसार पुढील पाच दिवस हवामान अंशत: ढगाळ राहण्याची शक्यता आहे.
पुढील आठवड्याचा विस्तारित श्रेणी हवामान अंदाज		दि. १९ ते २५ जानेवारी २०२५ दरम्यान मध्य महाराष्ट्रात कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी व किमान तापमान सरासरी एवढे राहण्याची शक्यता आहे.
पीक	**अवस्था**	**कृषी विषयक सल्ला**
सामान्य सल्ला		हवामानाचा अंदाज व पीकनिहाय कृषीहवामान सल्ला पाहण्यासाठी **मेघदुत** मोबाईल ॲपचा वापर करावा.
संदेश		तण व्यवस्थापन आणि जमिनीतील ओलावा टिकून राहण्यासाठी आंतरमशागतीची कामे करून घ्यावीत.
तुर	पक्वता अवस्था	काढणी व साठवण: पीक कालावधी व वाणांची पक्वतेनुसार तुरीच्या शेंगा वाळल्यावर पीक कापून खळ्यावर मळणी करावी. तूर पिकाचा खोडवा घेऊ नये. खोडवा घेतल्यास वांझ रोगाचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता असते. साठवणुकीपूर्वी ५ ते ६ दिवस चांगले उन्हात वाळवून पोत्यात किंवा कोठीत साठवावे. शक्य असल्यास कडुनिंबाचा पाला ५ टक्के प्रमाणात धान्यात मिसळून धान्य साठवावे. धान्याची साठवण कोंदट व ओलसर जागेत करू नये.
गहु	शाखीय वाढीची	बागायत वेळेवर पेरणी –पेरणीनंतर तीन आठवड्यांनी २४ किलो नत्र प्रति एकरी द्यावे. बागायत उशिरा पेरणी - पेरणीनंतर तीन आठवड्यांनी १६ किलो नत्र प्रति एकरी द्यावे. □
ज्वारी	वाढीची अवस्था	रबी ज्वारीमध्ये मावा या किडींचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास सुरुवातीस निम अर्क ५% याची फवारणी करावी. प्रादुर्भाव जास्त झाल्यास डायमिथोएट ३० ईसी १.५ मिली किंवा थायमिथोक्झाम २५ WG ०.३ ग्रॅम प्रती लिटर पाण्यात घेऊन फवारणी करावी.
हरभरा	शाखीय वाढीची अवस्था	ढगाळ हवामानामुळे घाटेअळीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता असल्याने प्रादुर्भाव समजण्यासाठी हेक्टरी ५ कामगंध सापळे लावावीत. यामध्ये मोठ्या प्रमाणावर पतंग अडकले जाऊन प्रजननास आळा बसतो. पिकात पक्ष्यांना बसण्यासाठी दर १५-२० मिटर अंतरावर पक्षी थांबे लावावेत. नियंत्रणासाठी ५ टक्के निंबोळी अर्क फवारणी करावी.
रब्बी मका	शाखीय वाढीची	अमेरिकन लष्करी अळीचे नियंत्रण: यांत्रिक पद्धती: अंडीपुंज, समुहातील अळ्या वेचून राकेलमिश्रित पाण्यात टाकुन नष्ट कराव्यात. सामुहिकरित्या नर पतंग आकर्षित करून मारावेत. यासाठी कामगंध सापळयांचा वापर करावा. भौतिक पद्धती: पीक ३० दिवसापर्यंतचे असल्यास बारीक वाळू व चूनाचे मिश्रण ९:१ प्रमाणात पोंग्यात टाकावे. जैविक पद्धती: मेटॅरायझीयम ॲनिसोप्ली किंवा नोमुरिया रिलाई बुरशीचा ५० ग्रॅम/ १० लि पाणी याप्रमाणे वापर करावा. पिक ३ ते ४ आठवडे असताना (५% प्रादुर्भावग्रस्त झाडे) ५% निंबोळी अर्क किंवा ॲझाडीरॅक्टीन १५०० पीपीएम ५० मिली फवारावे.
केळी	फळ वाढीची	हिवाळ्यात बागेत रात्रीच्या वेळी पाणी द्यावे. थंडीपासून संरक्षणासाठी केळीच्या घडास ६ % सच्छिद्रतेचे पांढ-या प्लास्टिक बॅगचे आवरण करावे.
पशुसंवर्धन	-	थंडीमुळे जनावरांना न्युमोनिया हा आजार होऊ शकतो. त्यामुळे त्यांच्या शरीराचे तापमान वाढते व त्यांचे खाणे-पिणे कमी होते. यासाठी थंडीपासून जनावरांचे संरक्षण करावे. थंड वाऱ्यापासून संरक्षणासाठी शेडला पडदे लावावे.
कुक्कुटपालन	-	थंड वातावरणात शेडमध्ये ७ दिवसांपर्यंत पक्षी व्यवस्थित ब्रूडिंग करावी. तापमान वाढवण्यासाठी जास्त व्हॅटचे बल्ब लावावेत आणि पक्षांना उर्जा व प्रथिने युक्त पशुआहाराचा समावेश करून आहार वाढवावा.

स्त्रोत

१) हवामान पूर्वानुमान : भारतीय हवामान विभाग, प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई.
२) मागील हवामान : जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार
दि. : १४/०१/२०२५

स्वाक्षरीत
प्रमुखअन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, नंदुरबार

हवामान आधारीत कृषि सल्ला

जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा,
डॉ. हेडगेवार सेवा समिती, कृषि विज्ञान केंद्र,नंदुरबार

दूरध्वनी : ०२५६४ २६०५४४ ईमेल: kvk_ndb@yahoo.com

□